

دیوان محمود بکرانی و دیوان رکن بکرانی

رفیع الدین محمود بکرانی ابهری
رکن الدین حسن بن محمود بکرانی ابهری

تصحیح و تحقیق

دکتر بهروز ایمانی، دکتر امید سروری

www.ketab.ir

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
بکرانی ابهری، محمود بن محمّد، ۶۷۲ ق.
دیوان محمود بکرانی سروده رفیع‌الدّین محمود بن محمّد بکرانی ابهری (درگذشته ۶۷۲ ق)
ودیوان رکن بکرانی سروده رکن‌الدّین حسن بن محمود بکرانی ابهری (درگذشته ۷۴۷ ق) /
تصحیح و تحقیق: دکتر بهروز ایمانی، دکتر امید سروری.
تهران: انتشارات دکتر محمود افشار با همکاری سخن، ۱۴۰۱.
- مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
۳۱۴ ص.
مجموعه انتشارات ادبی و تاریخی دکتر محمود افشار؛ ۳۲۵. گنجینه زبان و ادبیات فارسی دری؛ ۱۱۸.
- وضعیت فهرست‌نویسی
فیبیا.
موضوع
شعر فارسی -- قرن ۷ ق.
Persian Poetry -- 13th Century
موضوع
شعر فارسی -- قرن ۸ ق.
Persian Poetry -- 14th Century
موضوع
شناسه افزوده
بکرانی ابهری، حسن بن محمود، -۷۴۷ ق.
شناسه افزوده
ایمانی، بهروز، ۱۳۵۰-، مصحح.
شناسه افزوده
سروری، امید، ۱۳۵۹-، مصحح.
PIR۵۱۷۱
رده‌بندی کنگره
۸۶۱/۳۱
رده‌بندی دیویی
۸۹۲۵۹۳
شماره کتابشناسی ملی

دیوان محمود بکرانی
و
دیوان رکن بکرانی

رفیع الدین محمود بکرانی ابهری
رکن الدین حسن بن محمود بکرانی ابهری

www.ketab.ir

دکتر بهروز ایمانی، دکتر امید سروری	تصحیح و تحقیق
کاوه حسن بیگلر	گرافست، طراح و اجرای جلد
صدف	لیتوگرافی
آزاده	چاپ متن
فرد	صحافی
۱۱۰۰ نسخه	تیراژ
۱۴۰۱	چاپ اول

ناشر

انتشارات دکتر محمود افشار

خیابان ولی عصر، بالاتر از پارک وی، خیابان عارف نسب، کوی دبیر سیاقی (لادن)، شماره ۶

تلفن: ۲۲۷۱۷۱۱۴ دورنما: ۲۲۷۱۷۱۱۵

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۵-۶۶۹۵۳۸۰۴ دورنما: ۶۶۴۰۵۰۶۲

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان ها

۵-۶۶۹۵۳۸۰۴

فهرست مطالب

۱۹	پیشگفتار.....
۲۱	مقدمه (دیوان محمود بکرانی).....
۲۳	شرح احوال.....
۲۳	۱. نام و نسب، لقب و تخلص.....
۲۳	۲. تاریخ تولد و زادگاه.....
۲۴	۳. سیر زندگی.....
۲۵	۴. پسر محمود.....
۲۵	۵. گستره دانش.....
۲۶	۶. مذهب.....
۲۶	۷. درگذشت.....
۲۷	۸. ممدوحان و نکوهیدگان.....
۳۱	۹. آثار محمود.....
۳۱	۱۰. سبک شاعری.....
۳۸	۱۱. معرفی دستنویس و شیوه تصحیح.....
۴۱	قصاید و ترکیبات.....
۶۹	غزلیات.....

پیشگفتار

در سال ۱۳۵۸، نخستین بار، مرحوم محمدتقی دانش‌پژوه، ضمن معرفی مجموعه خطی شماره ۵۵۵ کتابخانه فرهنگستان علوم تاجیکستان (دوشنبه)، به وجود دیوان محمود بکرانی و رکن بکرانی اشاره کردند.^۱

در سال ۱۳۷۵ زنده‌یاد استاد آقین افشار، در بررسی تفصیلی همان مجموعه، دیوان محمود را معرفی کردند و او را شاعری ناشناخته دانستند.^۲ ایشان به دیوان پسر محمود، یعنی رکن بکرانی، که در مجموعه مذکور، پس از دیوان پدر کتابت شده، توجه نکرده‌اند و آن را نیز جزو اشعار محمود دانسته‌اند و در نتیجه، ممدوحان پسر را با پدر درآمیخته‌اند.

پس از استاد افشار، در سال ۱۳۸۶، محقق فاضل، جناب آقای میرافضلی، نیز با توجه به یادداشت‌های آن دانشور ارجمند، صفحه‌ای چند درباره این سراینده ناشناخته نوشتند.^۳

در سال ۱۳۹۰، دوست دانشور، جناب آقای ارحام مرادی، در تعلیقات *دقایق الشعر تاج حلاوی*، شرح حالی مختصر از رفیع‌الدین محمود ابهری رقم زدند و به وجود دیوان او در کتابخانه فرهنگستان علوم تاجیکستان اشاره کردند.

۱. نسخه‌های خطی، دفتر ۹، صص ۱۱-۱۲.

۲. رک: سفینه و بیاض و جنگ، صص ۱۰۷-۱۳۰.

۳. شاعران قدیم کرمان، صص ۲۹-۳۲.